

KURBAN: ALLAH'A YAKIN OLMA ÇABASI

أَلْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ. وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَآلِهِ وَصَحْبِهِ أَجْمَعِينَ صَلُّوا عَلَى رَسُولِنَا مُحَمَّدٍ .
صَلُّوا عَلَى طَيْبِ قُلُوبِنَا مُحَمَّدٍ . صَلُّوا عَلَى شَفِيعِ ذُنُوبِنَا مُحَمَّدٍ .
رَبِّ اشْرَحْ لِي صَدْرِي وَيَسِّرْ لِي أَمْرِي وَاحْلُلْ الْعُقْدَةَ مِنْ لِسَانِي يَفْقَهُوا قَوْلِي سُبْحَانَكَ لَا عِلْمَ لَنَا إِلَّا مَا عَلَّمْتَنَا
إِنَّكَ أَنْتَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ سُبْحَانَكَ لَا فَهْمَ لَنَا إِلَّا مَا فَهَّمْتَنَا إِنَّكَ أَنْتَ الْجَوَادُ الْكَرِيمُ.
اللَّهُ أَكْبَرُ اللَّهُ أَكْبَرُ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَاللَّهُ أَكْبَرُ اللَّهُ أَكْبَرُ وَلِلَّهِ الْحَمْدُ. قَالَ اللَّهُ تَعَالَى فِي كِتَابِهِ الْكَرِيمِ. أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ
الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ. بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ. إِنَّا أَعْطَيْنَاكَ الْكَوْثَرَ فَصَلِّ لِرَبِّكَ وَانْحَرْ إِنَّ شَانِئَكَ هُوَ الْأَبْتَرُ .
صَدَقَ اللَّهُ الْعَظِيمُ . وَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فِي حَدِيثِهِ الشَّرِيفِ. مَنْ كَانَ لَهُ سَعَةٌ وَلَمْ يُصَحِّحْ فَلَا
يُقْرَبَنَّ مُصَلَّانَا . صَدَقَ رَسُولُ اللَّهِ فِيمَا قَالَ أَوْ كَمَا قَالَ.

Çehreleri İslâm'ın nuruyla aydınlanmış güzel insanlar! Allah'ın evine hoş geldiniz.

Her yıl Müslümanlık bilincimizi yenileyen, millet olma irademizi diri tutan; birlik, beraberlik ve kardeşlik duygularımızı pekiştiren, rahmet ve bereket dolu bugünlere bizleri kavuşturan Yüce Rabbimize sonsuz hamd ve şükürler olsun.

Rabbimizin dost edindiği İbrahim aleyhisselâma, Allah için kurban olmaya razı olan İsmail aleyhisselâma ve her iki peygamberin sadakat ve teslimiyetini evrensel bir bayrama dönüştüren Muhammed aleyhisselâma sonsuz salât ve selâm olsun.

.....

Biz Müslümanlar için bu bayramlar; imanı, ibadeti ve tarihi bir sevinç atmosferinde buluşturan ve bu sevinci sonsuzluğa taşıyan önemli zaman dilimleridir. Ramazan Bayramımız, her yıl bizlere yüce kitabımız Kur'an-ı Kerim'in nazil oluşunu yaşatırken Kurban Bayramımız, üç ilâhî dinin kendisinde bulunduğu Hz. İbrahim'den Hz. Muhammed'e uzanan yüce tarihe can verir.

Ramazan Bayramı yılın bayramıdır, Kurban Bayramı tarihin bayramı. Oruçta Müslüman, tabiatla hesaplaşmasını yapar. Ramazan Bayramı tabiatı yenişin bayramıdır. Kurban Bayramı ise tarihi yaşamanın yemişi. Ve bu iki bayramla Müslüman, tarihi yüklenmiş ve tabiatı yenmiş olarak Yaraticının karşısına çıkmış olacaktır. İnsan karşısında tabiatla tarih birbirini nasıl tamamlarsa bu iki bayram da birbirini tamamlar. İnsan, oruç ayı boyunca içinde görünmeyen tabiatı yavaş yavaş kurban eder. Hac mevsimi boyunca da İslam tarihinin şuuruna vararak nefsinin kurban etmeyi öğrenir. Kurban işte bu iç kurbanın sembolüdür.

Arafat'ta dünyalıklardan soyunmuş, âdeta ak kefenlere bürünmüş, iki milyonu aşkın Müslüman, Rabbin divanına durdu; ellerini açtı ve bütün insanlık için rahmet diledi. Bugün bizler, kurban ibadetinin manevî ikliminde bir gönül yüceliği yakalayıp Rabbimize yakınlık arayışında olacağız. Zira kurban, Allah'a, yüce ve ilâhî olan her şeye yakın olma arayışıdır. Kurbanda Hz.

İbrahim ve Hz. İsmail'in baba-oğul sevgisi ile hakka bağlılık duygularının harman olduğu engin bir dünya vardır. Nitekim Cenab-ı Hak, şöyle buyurur:

لَنْ يَنَالَ اللَّهُ لُحُومَهَا وَلَا دِمَاؤُهَا وَلَكِنْ يَنَالُهُ التَّقْوَىٰ مِنْكُمْ...

“Allah’a kurbanlarınızın ne etleri ulaşır, ne de kanları. Ona ulaşan takvanızdır...” (Hac, 37)

.....
Yüce Yaraticının en güzel biçimde yarattığı, sayısız yeteneklerle donattığı, sonra da mükellef kıldığı insan, varlıklar arasındaki mümtaz konumunu görev ve sorumluluklarını müdrik oluşuyla varlığını anlamlandırmakta ve bununla Yüce Yaraticıya hususî bir yakınlık tesis etmekte... Zaten Yaraticı da, bu yakınlığın şuur düzeyinde algılanmasını, idrak edilmesini istemekte, insana

وَتَحْنُ أَقْرَبُ إِلَيْهِ مِنْ حَبْلِ الْوَرِيدِ "şah damarından daha yakın" olduğunu, (Kaf, 50/16)

وَهُوَ مَعَكُمْ أَيْنَ مَا كُنْتُمْ "nerede olursa olsun, onunla beraber olduğunu" (Hadid, 57/4)

bildirmekte...

Maksat, insanın bunu algılaması ve bu algı çerçevesinde bir hayat-dünya ilişkisi kurması.... Namaz, Oruç, Hac, Zekât ve bugünlerde iklimini soluduğumuz Kurban gibi ibadetler insana bu bilinci yükleyecek bir terbiye, eğitim verme amacı taşımakta...

Kişiyi olgunluk kazandıran, tefekkür dünyamızın pencerelerini varlığın nihaî anlamını kavramaya doğru açan, ruhu süflî benlik egemenliğinden sıyrarak manevî güzelliklere aralanan bir kapı haline dönüştüren ibadetler, müslüman kalma şuurumuzu diri tutan sembollerdir. Çünkü onlar şekli boyutlarından daha derin anlamlar içermektedir.

O da bir gönül yüceliği yakalayıp kurbet-i Rahman'a kavuşmak... Kurbet-i Rahman... Rahman'ın yakınlığı... Bir müslümanın bütün ömrü boyunca koşusu onadır. ... Her ibadet ona götürür müslümanı...

Özünde yaratana tanıma ve yaratılanı sevme olan yüce dinimiz İslam'da ", kişiye Allah'la birliktelik bilinci kazandıran ve Müminin zamanını manen diri yaşamasını sağlayan bir disiplin var... "zikrullah" ...yani "Allah'ı anmak"... Bir yerde tüm ibadetler "Zikrullah" içinde mütalaa edilmekte...

"Zikrullah ... Yaraticı'yı her davranışımızın içinde bilme, hiç unutmama, her daim O'nu anma, her nefes alışımızda ve verişimizde O'nun bir kudret nişanesinin olduğu bilincine sahip olma...

Kurban da bir nevi Zikrullah..... Nerde olursak olalım, her an bizimle olanla beraberliği idrak etme.. Her adımımızı bu idrak içinde atma...

Kurban, esasen inanan insanın varoluşunu neyle ve nasıl anlamlandırdığını sembolik bir yolla Allah'a arz etmesi....

.....

Hz. Adem'in oğullarıyla başladı "kurban"... Allah, Âdem (a.s)'ın oğullarından kurban kesmelerini istemişti. Habil, malının en güzelini, Kabil de en cılızını Rabbi'ne sunmuştu. Allah (c.c) da sadece samimiyetle yapabileceğinin en güzelini yapan Habil'in kurbanını kabul etmişti.

Kabil'in kabul olmayan kurbanı, Habil'in kabul olan kurbanı. Habil Hakk'a kurban oldu... Alemlerin Rabbine teslim oldu.. "Kardeşim, beni öldürmek için elini uzatsan bile, ben seni öldürmek için el uzatmam.

إِنِّي أَخَافُ اللَّهَ رَبَّ الْعَالَمِينَ Ben Allah'tan korkarım.” (Maide-5/28) dedi Takva sahibi Habil...

elini kana bulamayı reddetti.. Kabil ise kurbanı kabul edilmeyince Habil'i öldürdü.

Kurban, Yararıcıya yakınlaşma ... O'na kul olmanın şuuruna erme.... Bir ismi Karîb olan, yakınlaştıran, yakın kılan, yakınlığa çağırın, Allah'a yakınlaşma... kurb anı... yani O'na yakın olma zamanı....

Kurban, Allah'ın emrine boyun eğiş... kulluk bilincini tazeleyiş...

Kurban, kurbiyyet., Gönülden bağlılık... yakınlık sevdası.. Yakınlıkta takva.. Takvada teslimiyet...

Kurban, bizi yoktan var eden, bin bir çeşit nimete gark eden, rahmeti, bilgisi, gücü her zerreyi kuşatan, Allah'a yakınlaştıran yüce bir ibadet...

Kurban, mukarrebundan olma çabası... yani takvaya erişme arzusu içinde Yüce Yararıcıya yaklaşanlar arasına girebilme gayreti...

Bu öyle bir yakınlık ki.. Bu öyle bir sevda ki... kulluk öne çıkar, iman zirveye tırmanır, gelen emri yerine getirme çabukluğu ve heyecanı; malı, canı, her şeyi feda etmeye kadar vardırır...

İşte Tevhid ve teslimiyet âbidesi Hz.İbrahim.. Nemrud'a karşı verdiği tevhid mücadelesinde can sınavından geçen ve bu sınavı başarıyla veren Hz. İbrahim bu kez "can yarısı" sınavındadır....

Allah ona yumuşak huylu, salih bir evlat nasip eder. Bu İsmail (a.s.)'dir.

Gördüğü sâdık bir rüya üzerine Hz. İbrahim oğluna şöyle der:

إِنِّي أَرَى فِي الْمَنَامِ أَنِّي أَذْبَحُكَ فَانظُرْ مَاذَا تَرَى

قَالَ يَا أَبَتِ افْعَلْ مَا تُؤْمَرُ سَتَجِدُنِي إِن شَاءَ اللَّهُ مِنَ الصَّابِرِينَ

“Yavrum, ben rüyamda seni boğazladığımı gördüm. Düşün bakalım, ne dersin?” dedi. O da, “Babacığım, emrolunduğun şeyi yap. İnşallah beni sabredenlerden bulacaksın”.(Saffat, 37/102)

Çok zor bir imtihandır bu... Emri yerine getirmek veya oğul sevgisiyle ihmale yönelmek.

O emri yerine getirdi... Çünkü o evlat konusunda imtihanı, İsmail'ini bebek yaşta kuş uçmaz kervan geçmez bir mekanda yapayalnız bırakırken vermişti. Ciğerparesi İsmail'ini yanına aldı... onu kurban edeceği mekana doğru yürümeye başladı...

“Nihayet her ikisi de (Allah'ın emrine) boyun eğip, İbrahim de onu (boğazlamak için) yüz üstü yere yatırınca ona, şöyle seslendik: “Ey İbrahim!”

“Gördüğün rüyanın hükmünü yerine getirdin. Şüphesiz biz iyilik yapanları böyle mükâfatlandırırız.”

إِنَّ هَذَا لَهُوَ الْبَلَاءُ الْمُبِينُ

“Şüphesiz bu apaçık bir imtihandır.”

Biz, (İbrahim'e) büyük bir kurbanlık vererek onu (İsmail'i) kurtardık.

Sonradan gelenler arasında ona güzel bir ad bıraktık.

İbrahim'e selâm olsun.” (Saffat; 37/103-109)

سَلَامٌ عَلَىٰ إِبْرَاهِيمَ

İbrahim'e selâm olsun.

Fedakârlığın, erdemin, adamanın ve adanmanın timsali İbrahim'e (Aleyhisselam) selam olsun.

O ; sınanmanın en zoru ile baş başa kalmıştı.

O; "insanlar içerisinde tek başına bir ümmet" diye anılacak kadar yalnız bırakılmıştı.

O; imanı geçerli kılacak olan tevhidin peygamberi olarak adlandırılmıştı.

O; ateşin tam ortasına atıldığında ateşin yakmadığını anlamıştı. Çünkü Allah:

"Ey ateş! İbrahim'e karşı serin ve esenlik ol" (Enbiya, 21/69) buyurmuştu .

O; yeryüzünde Kâbe ile birlikte hatırlanacak bir makama adı verilerek yüceltilmiş...

İbrahim Halilullah'ın sünnetidir kurban. İlk onda tulû etmiş bir bayram...

Rabbimizden gelmişti ferman...İstenilen candı... Can!...

Can ancak Allah'a, Allah için verilirdi. O'nun için candan geçilirdi. İsmail boyun eğdi ilk bıçak darbesine. Ama bıçak kesmedi.

Feda edilmişti can.. Dedik ya bu bu bir imtihan. Baba ve oğuldu bu sınavı birlikte kazanan..Onları kazandıran tereddütsüz iman..

İman bir kez daha vesveseyi, şeytanı ve şerri yendi.

Bir kınalı koç ki, Hz. İsmail'e bedel yeryüzüne indi.

Kurban o gün, bu gündür durumu müsait olan mü'minlere bir imtihan olarak vazife kılındı.

İslâm kardeşliğinin ve İslâmî yardımlaşmanın bir nişanesi, nefis terbiyesinin en ağır bir nüvesi olarak sürüp geldi günümüze değin...

Hz. İbrahim'in fedakârlığı... Hz. İsmail'in teslimiyeti ... Her ikisinin Allah'ın rızasına ermek için birlikte sergiledikleri takva sırrı...

Kurban... İsmail olana sabır ve teslimiyet, İbrahim olana azim ve niyet...

Kurban.., Hz. İbrahim ile oğlu Hz. İsmail'in Yüce Allah'ın buyruğuna itaat konusunda verdikleri başarılı imtihanı yâd etme...

İşte 1400 senedir her yıl, dünyanın dört bir tarafından gelen hacılar Minâ'da kurban kesmekte...

فَصَلِّ لِرَبِّكَ وَأَنْحَرْ

"O hâlde, Rabbin için namaz kıl, kurban kes." (Kevser, 108/2)

İşte Mü'minler bu emri yerine getirerek, her Kurban bayramında Hakk'a bağlılıklarını göstermekte...

Kimsesizlere aş olur kurban!

Kurbanla kardeşlik şuuruna erer Müslüman...

Bir kurban, kurbiyetin elçisi olur yaralı gönüllere...

Müslüman arınır kurbanla!

Akan gözyaşı birden diner;
Bir kalpten keder gider!
İlahi rıza için kesilen kurbanla,
Gönüllere;Allah'a teslimiyetin huzuru, ihlâsın sükûnu iner ..
Kalpten kalbe sımsıkı bir kurbiyet bağı kurulur
Karanlıkta kalan gönüllere aydınlığı doğar fecrin...
Rahmana Kurbanın eti ve kanı değil, kurban edenin takvası ulaşır
Ve Kıyamet Günü, emanetler bir bir verilirken sahiplerine.
Onlar, O gün, Allah'ın müjdesine kavuşur.

مَا عَمِلَ آدَمِيُّ يَوْمَ النَّحْرِ أَحَبَّ إِلَى اللَّهِ تَعَالَى مِنْ إِهْرَاقِ الدِّمِّ إِنَّهَا لَتَأْتِي يَوْمَ الْقِيَامَةِ بُقْرُونَهَا وَأَشْعَارِهَا
وَأَطْلَافِهَا، وَإِنَّ الدَّمَ لَيَقَعُ مِنَ اللَّهِ تَعَالَى بِمَكَانٍ قَبْلَ أَنْ يَقَعَ فِي الْأَرْضِ فَطَيَّبُوا بِهَا نَفْسًا

"Âdemođlu kurban bayramı gününde Allah için kurban kesmekten daha daha sevimli bir iş yapmamıştır. Şüphesiz o kesilen kurban, kıyamet günü boynuzları, kılları ve tırnakları ile gelir. Hiç şüphe yok ki, kurbanın kanı yere düşmeden önce Allah katında kabul görür. Öyleyse gönüllerinizi kurban ile hoş edin." (Tirmizî, "Edahî", 1.)

Bir can sınavıdır Kurban... Peygamberimizin (s.a.v) Babası Abdullah"... Kurban Abdullah...

Mekke'nin büyük önderi Abdülmuttalip, büyük ilahi ikramların tanığı... rüyasında görerek ortaya çıkarmıştı gizli hazineleri ve zezemi.. Ancakyalnızdı on iki yaşındaki bir tek oğluyla ... kendisine muhalefet edenlerin karşısında ...

Rabbine yakardı, kendisine on oğul verirse, bunlardan birini kurban edeceğini vaat etti.. ve bir gün duası kabul oldu... Allah ona on evlat verdi... Ve yıllar sonra. bu sözü rüyasında kendisine hatırlatıldı... O da sözünü yerine getirmek için oğlu Abdullah'ı kurban etmeye götürdü... Bütün oğulları bu duaya borçlu oldukları canlarını vermekte tereddüt etmeyeceklerini söyleseler de...Kura çekildi... çekilen kura bütün Mekke'yi yasa boğdu... Çünkü Kurbanlık, ahlakı, cömertliği ve güzelliği ile meşhur, herkesin sevdiği... Abdülmuttalip'in de en sevdiği Abdullah'tı .. Abdullah'tı kurbanlık...

Nihayet bir kâhinin tavsiyesine uyuldu..., Belirli sayıda deve ile Abdullah arasında kur'a çekildi Ama her Kura Abdullah'a çıkıyordu... Kur'a Abdullah'a düştükçe, develerin sayısı onar onar arttırıldı.. yeniden çekildi.. Yine Abdullah...10 deve ile başlayan kur'a çekimi, develerin sayısı 100 olunca nihâyet develere isâbet etti... Böylece Abdullah'ın yerine 100 deve kurban edildi...

İşte Peygamberimiz bunlara işaretle şöyle buyurdu: "Ben, iki kurbanlığın oğluyum!" (Hakim, Müstedrek, II, 604; Aclûnî, Keşfü'l-Hafa, 1/199, Hadis No.606),

Zira hem Hz. İsmail hem de babası Abdullah bıçak altına yatmış, ama onlar tevekkülde ufukları aşmıştı...

İşte Kurban, Allah sevgisini bütün sevgilerin üstünde tutmanın ifadesi, hak yolunda fedakarlığın göstergesi...

Kurban, özveri ve fedakârlık... Allah'a kulluk görevinde fedakarlıktan kaçmamak..

Kurban... sosyal yardımlaşma ve dayanışma örneği... Bir nebze de olsa ihtiyaç sahiplerini sevindirmek ve onları hatırlamakRabbimizin bize sunduğu nimetleri fakir ve yoksullarla paylaşmak...

Kurban...Çocuklar için akika olur...

Adak olur..

Ve bir tebessüm olur sunamadıklarımıza, yılda bir kez olsun hatırladıklarımıza.. Pay biçilir sıcak hayattan, ocak tüter, sevinç olur...

Kurban kurbiyet olur, vuslat olur...

Kurban, nefsin arzularına gem vurarak insan olabilmek... Kurbanın boynu ile birlikte aramıza giren ihtirasları kesebilmek ... Beşeriyet derisini yüzmek, içimizdeki insana kavuşabilmek...Paylaşabilmek...

Yılda bir kurban keserler halkı âlem ıyd için

Ben senin sâat-be-sâat dem-be-dem kurbânınam (Fuzuli)

Her an ve her saat Hak yolunda kurban olmak...

Nefsi kurban etmek, benlikten arınmak... Nefes başına bin defa kurban olurcasına yakınlaşmak...

Kurban, hayata anlam ve değer katıyor. Uğruna kurban edeceğiniz, gerektiğinde kurban olacağınız bir değere bağlılık gösteremiyorsanız hayatınızın da bir anlamı yok sayılır. Şehitlerimiz din ve vatan uğruna şehit oldukları için, gazilerimiz de şehit olmayı göze aldıkları için ölümsüz kahramanlar haline gelmişlerdir.

Uğruna kurban olduğunuz değer yüce ise onunla birlikte siz de yücelirsiniz. Uğruna fedakarlık yaptığınız varlık değersiz ise bu durumda siz yanlış tercihlerin kurbanı olursunuz. Yanlış tercihlerin kurbanı olmak, bir ömrü israf etmek, en değerli ömür sermayesini bir hiç uğruna harcamak demektir. Hesabı da çok zordur.

Kurban Bayramı, malımızı Allah için kurban etme, Allah için fedakarlık yapma günüdür. Siz malınızı kurban edemezseniz, malınızın kurbanı olursunuz.

Sevdiğimiz birisine, "Senin Allah'ına kurban olayım," deriz. Anne, evladına sevgiyle, "Annen sana kurban olsun" der. Kurban, sevgi ve dostluğun ileri düzeyini ifade eder.

.....

Kurban, takvaya; takva da Allah'a ulaştırır. Nitekim Yüce Rabbimiz hac kurbanlarından söz ederken kurbanların, aslında Allah'ı yüceltme ve O'na şükretme vesilesi olduğunu belirttikten sonra şöyle buyurur:

"(O kurbanların) ne etleri, ne de kanları Allah'a ulaşacaktır. Fakat O'na sizin takvanız ulaşacaktır". (Hac,22/ 36-7)

"...Öyleyse kurbanlarınızla arındırın nefislerinizi!" (Tirmizî, "Edahi", 1)

Kurban bayramı, et yiyerek beslenme günü değil, fedakarlık yaparak ve paylaşarak mutlu olma ve kötü duygulardan arınma günüdür.

Demek ki etlerin ve akan kanın ötesinde bir şey var kurbanda... Etlere ve kanlara gitmiyor yüceliklere, "Allah'a yönelik derin saygı ve ona olan bağlılık" idraki gidiyor.

Nitekim Allah Rasulü'nün namazla, oruçla ilgili uyarılarına baktığımızda, o, ruhi derinliği kaybolmuş bir namazın zahmetten ve yorgunluktan, (Beyhaki, Şu'abu-l-İman, IV, 275),aynı nitelikteki bir orucun ise aç kalmaktan ibaret olduğunu (İbn Mâce, « Sıyam », 21) bildirmekte....

Buradan yola çıkınca dünyalıklarından sıyrılıp bembeyaz ihramlar içinde olduğu Arafat'tan, Rabbin huzurunda derin bir arınma duygusu ile dönemeyen insanın, yorucu bir seyahat yaptığına kail olmamak mümkün mü?

Kur'an-ı Kerim'de:

يَوْمَ لَا يَنْفَعُ مَالٌ وَلَا بَنُونَ ﴿٨٨﴾ إِلَّا مَنْ آتَى اللَّهَ بِقَلْبٍ سَلِيمٍ

“O gün ne mal fayda verir ne oğullar!,”Allah'a arınmış bir kalp ile gelen başka.”. buyuruluyor... (Şuara, 26/88-89)

O gün, yani büyük muhasebe günü... mahşer aydınlığında aranan şey, tertemiz, arı duru, Allah'a bağlanmış bir kalb olacak...

Kurbanlarla, haclarla, namazlarla, hulasa ibadetlerle insan, işte o kalbi kıvamı yakalamaya çalışmakta...

Namaz mü'minin miracıdır” denilerek ümmetin namazla ilgili ortak bilinç ve değerlendirmesi âdeta özetlenir. Böylelikle namaza her durduğumuzda yüreğimizde Rabbin katına doğru bir yükselme hissetmemiz beklenmekte... Namaz bizi almalı ve götürmeli bir yakınlık diyarına... Ve oradan çıktığımızda, şah damarımızda bir ilahi nabız atışı hissetmeliyiz adetâ...

İşte aynı şeyi Kurban'la da yaşama...

.....

İbadet, Allah'a kulluk anlamına gelir. Bütün ibadetler, derin bir “Hakka bağlılık” şuuru ile yapılmalı. Kurban ibadet huşuu, güzelliği ve sevgisi içinde kesilmeli.

Kuyruğundan ya da boynundan - boynuzundan tutup sürükleyerek kendilerine eziyet ettiğimiz hayvancıkları kesmekten, çevreyi kirletmekten öte bir manevi atmosfer var bu işte. Kesilmek için boynunu besmeleye uzatan kurbanlık koç mu hayırlı, yoksa ona olanca öfkesiyle abanan veya bıçağı niçin çaldığına dair en küçük bilinç kırıntısı taşımayan "insan" mı? Hatta zaman zaman "insan", boğazına bıçak çaldığı "hayvandan daha aşağı" olmaz mı? Yakınlık ararken doğu ile batı kadar uzak mesafelere düşmez mi? Bütün bunları derinden hissetme...

Kurban... Hz. İbrahim ve Hz. İsmail'in baba – oğul sevgisi ile Hakka bağlılık duygularının harman olduğu engin dünyayı yaşama.. . Bunu hissederek kurbanı kesme... Öfke ile değil sevgiyle bıçağı tutma.., kurbanlıkla boğuşma yerine onu kutlu bir armağan gibi uğurlama, belki de kurbanlığa saygı duyma...Yaratılana şefkat ve merhamet, temizlik, insana saygı, çevrenin korunması, israftan kaçınma bütün bu temel duyarlılıklara riayet...

Kurban... İsmail olana sabır ve teslimiyet, İbrahim olana azim ve niyet...

Kurban.., “Bismillahi Allahü ekber” derken İbrahim olmak... onun ve oğlu Hz. İsmail'in Yüce Allah'ın buyruğuna itaat konusunda verdikleri başarılı imtihanı yâd etmek...

Sonra da dua etmek..:

قُلْ إِنْ صَلَاتِي وَنُسُكِي وَمَحْيَايَ وَمَمَاتِي لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ لَا شَرِيكَ لَهُ وَبِذَلِكَ أُمِرْتُ وَأَنَا أَوَّلُ الْمُسْلِمِينَ

“Şüphesiz benim namazım da, diğer ibadetlerim de, yaşamam da, ölümüm de âlemlerin Rabbi Allah içindir.” (En'am, 6/162)

Peygamberimiz de bir hadis-i şeriflerinde şöyle buyurmuşlardır:

وعن عائشة رَضِيَ اللهُ عَنْهَا قالت: قال رسولُ اللهِ: مَا عَمِلَ آدَمِيُّ عَمَلًا يَوْمَ النَّحْرِ أَحَبَّ إِلَى اللهِ تَعَالَى مِنْ إِهْرَاقِهِ الدِّمَاءِ، إِنَّهَا لَتَأْتِي يَوْمَ الْقِيَامَةِ بِقُرُونِهَا وَأَشْعَارِهَا وَأَطْفَافِهَا، وَإِنَّ الدَّمَ لَيَقَعُ مِنَ اللهِ تَعَالَى بِمَكَانٍ قَبْلَ أَنْ يَقَعَ فِي الْأَرْضِ فَطَيَّبُوا بِهَا نَفْسًا.

"Ademoğlu kurban bayramı günü, Allah katında kurban kesmekten daha sevimli bir iş yapmamıştır. Şüphesiz ki o kesilen kurban kıyamet günü boynuzları ve kılları ile gelir. Hiç şüphe yok ki, kurbanın kanı yere düşmeden önce Allah katında kabul görür. Öyle ise gönüllerinizi kurban ile hoş edin." (Tirmizî, Edâhî 1, (1493); İbnu Mâce, Edâhî 3, (3126)

.....

Kurban, bir bayram aynı zamanda. Sevinçleri büyütme mevsimi... Önce kendi gönüllerimizi bir sevinç yumağı haline getirip sonra anne – babamızın gönüllerini alıp, çocuklarımızı, şefkat ve merhamete muhtaç öksüz ve yetimleri, yoksul ve kimsesizleri... Hasta yatağında ziyaretçi bekleyenleri sevindireceğimiz, insani duyarlılıkları ve yardımlaşmayı öne çıkararak bütün insanlığın gözlerine sevinç taşıyacağımız müstesna zaman dilimi...

Kurban, Hz. İbrahim ve Hz. İsmail örneğinde olduğu gibi ilâhî emirlere kayıtsız teslimiyet göstergesi, hak yolunda fedakârlığın bir nişanesi, Allah'ın bize lütfettiklerinden onun hoşnutluğu için verebilmenin hâl ile ifadesi

Hz. Âişe validemiz şöyle anlatıyor:

Bir koyun kesilmişti... Efendimiz sordu: Ne kadarı dağıtıldı, geriye ne kaldı? —Sadece bir kürek kemiği kaldı." cevabını aldı. Kürek kemiği dışında hepsi dağıtılmıştı... Bunun üzerine o şöyle buyurdu:

- "(Desene Ya Aişe) bir kürek kemiği hariç, hepsi duruyor!" (Tirmizî, "Sıfatü'l-Kiyâme", 35)

Öyle ise düşünelim gerçekten kurbanlarımızın ne kadarı bizim...

.....

Kesim İşlemi Nasıl Yapılmalıdır?

Hayvan kesim yerine incitilmeden götürülür, kesilecek zaman da kibleye karşı ve sol tarafı üzerine yatırılır. Elinden geldiği sürece her mükellefin kurbanını kendisinin kesmesi menduptur, değilse bir başkasına vekalet verip kestirir. Kurban sahibinin kesim esnasında orada hazır bulunması müstehaptır. Ayrıca, çevre temizliği ve ekolojik dengenin korunması için gerekli tedbirler alınmalıdır. Kurbanı kesen kimse hayvana eziyet vermemeye özen göstermeli, bıçağı hayvana göstermemeli ve keskin bıçak kullanmalıdır.

Efendimiz (a.s) bu konuda bakınız ne buyuruyorlar:

عن شدَّاد بن أوس رَضِيَ اللهُ عَنْهُ قال: قال رسولُ اللهِ: إِنَّ اللهُ تَعَالَى كَتَبَ الْإِحْسَانَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ. فَإِذَا

قَتَلْتُمْ فَأَحْسِنُوا الْقِتْلَةَ! وَإِذَا ذَبَحْتُمْ فَأَحْسِنُوا الذَّبْحَةَ وَلْيُحِدِّ أَحَدُكُمْ شَفْرَتَهُ وَلْيُرِحْ ذَبِيحَتَهُ. أخرجہ الخمسة

إلا البخارى. «الْقِتْلَةُ وَالذَّبْحَةُ» بكسر أولهما: الحالة، وبفتحها: المرة الواحدة من القتل والذبح وهو المصدر.

Şeddâd İbnu Evs (r.a) anlatıyor: "Rasulullah (a.s) buyurdu ki: "Allah Teâlâ hazretleri, her şeyde iyiliği emretmiştir. Öyleyse öldürdüğünüz zaman öldürmeyi iyi yapın. Kesecek olursanız kesmeyi

iyi yapın. Bıçağın ağzını bileyin. Hayvana (zahmet vermeyin) rahat ettirin." [Müslim, Sayd 57, (1955); Tirmizî, Diyât 14, (1409); Ebû Dâvud, Edâhi 12, (2815); Nesâî, Dahâya 22, (7, 227); İbnu Mâce, Zebâih 3, (3170)]

Hayvan yere yatırılınca şu ayetleri okur:

وَمَا أَنَا مِنَ الْمُشْرِكِينَ إِنِّي وَجَّهْتُ وَجْهِيَ لِلَّذِي فَطَرَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ حَنِيفًا

"Doğrusu ben yüzümü, gökleri ve yeri yaratana, doğruya yönelerek çevirdim, ben puta tapanlardan değilim." (Enam, 6/79)

قُلْ إِنْ صَلَاتِي وَنُسُكِي وَمَحْيَايَ وَمَمَاتِي لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ لَا شَرِيكَ لَهُ وَبِذَلِكَ أُمِرْتُ وَأَنَا أَوَّلُ الْمُسْلِمِينَ

"De ki: Şüphesiz benim namazım, kurbanım, hayatım ve ölümüm hepsi âlemlerin Rabbi Allah içindir. O'nun hiçbir ortağı yoktur; böyle emrolundum ve ben müslümanların ilkiyim." (Enam, 6/162-163)

Daha sonra, tekbir ve tahlil getirir:

"الله اكبر الله اكبر لا اله الا الله و الله اكبر الله اكبر والله الحمد بسم الله الله اكبر"

diyerek ara vermeden kurbanını keser. Bu ayet-i kerime ile duayı okumadan sadece, "**Bismillahi Allahü Ekber**," yahut "**Bismillah**" deyip keserse yine caiz olur. Usulüne göre bir kesim yapmış olmak için , hayvanın yemek ve nefes borularıyla iki şah damarının kesilmesi gerekir.

Mükellef kişi dilerse kurbandan sonra iki rekat şükür namazı kılıp dua edebilir.

Kurban Eti Nasıl Değerlendirilmelidir?

Hz. Peygamber, kurban etinin üçe taksim edilip, bir bölümünün kurban kesmeyen yoksullara dağıtılmasını, bir bölümünün akraba, tanıdık ve komşularla paylaşılmasını, birinin de evde bırakılmasını tavsiye etmiştir (*Ebû Dâvud, Dahâyâ, 10*).

Ailenin durumuna göre etin tamamı da evde bırakılabilir. Ancak, toplumda muhtaçların arttığı dönemde kurban etinin çoğunun hatta tamamının dağıtılması uygun olur.

Kurbanın Bedelini Yoksullara Vermekle Kurban Kesilmiş Olur mu?

Bazı kimseler hemen her yıl kurban bayramında bu soruyu sorarlar:

Hayvanı kesmeden canlı olarak veya bedelini yoksullara vermekle kurban kesilmiş olur mu? Kurbanın rüknü, kurban edilmesi câiz olan hayvanlardan birini kesmek olduğundan, hayvanı kesmeden canlı olarak veya bedelini yoksula vermekle kurban ibadeti yerine getirilmiş olmaz, bu ancak sadaka olur.

Peygamberimiz kızı Hz. Fâtıma'ya :

"Kurbanın kesilirken orada hazır bulun. Zira işlemiş olduğun her günah, kurbanın kanından ilk damlası yere düştüğünde, başışlanır" (*Et-Tergib ve't-Terhib, Beyrut, 1968, c. 2, s. 154*) buyurmuştur.

Mükellef kişi kendisi kesemiyorsa ehil olan birisine kestirmelidir. Hayvan kesmede ehil olmayan yani bunu beceremeyen kimseler, hayvana eziyet ederler ki, bu haramdır, günahdır. Bir ibadet yapılırken günah işlenmez.

Hemen her yıl kurban bayramı günlerinde televizyon ekranlarına yansıyan görüntüler, seyredenlere büyük rahatsızlık vermektedir. Bu görüntülerin ortadan kalkması, kurbanların ehil olan kimseler tarafından kesilmesine bağlıdır. Ehil kimse bulamayanlar kurbanlarını mezbahalarda kestirmelidirler.

Teşrik tekbiri, arefe sabahı başladı, dördüncü gün ikinci vaktine kadar devam edecek. Teşrik tekbiri kadın erkek bütün mü'minlere vaciptir. Türkiye'nin bir çok yerinde farklı

söyleyişlere rastlansa da Türk Tasavvuf Musikisi ustaları tarafından söylenen bir çok yerde okunan teşrik tekbiri makamını, Buhuri Zade Itri Efendi bestelemiştir. Bu beste şöyledir.....

Saygıdeğer Müminler!

Çağımız, insanlık ve bilhassa bu bayramın her yıl kutlayıcıları olan Müslümanların hâli düşünüldüğünde her açıdan olumsuz bir tablo ile karşılaşmak mümkündür. İmana, ibadete ve tarihe can veren bu bayramların Müslümanların elinde cansız birer tarihe dönüştükleri söylenebilir.

Ancak bugün bir tatlı söz işitmek için hayatın bütün ağırlığını paylaşmayı göze alan çileli eşler, ihtiyar anne-babalar, teyzeler ve evlerin canlı bayramları olan çocuklar, bize bayramlarımızın hala canlı olduğuna şahitlik edeceklerdir. İnsan ilişkilerinin tefessüh ettiği bir zamanda az da olsa evlerden evlere barışın taşınması, çelik ve beton arasında boğulan insana bir muştu haberinin götürülmesi küçümsenecek bir olay değildir. Bu bayramların, geldiği kaynağa, taşıdığı tarihe inanmayanları dahi kucaklaması başlı başına büyüklüğünü gösterir.

Kardeşlerim!

Sevgili Peygamberimiz bir kurban bayramı hutbesinde şöyle buyuruyor:

“Ey İnsanlar! Bugün Kurban bayramıdır ve bugün sıra-i rahim (yani dost ve akraba ilişkilerini tazelemek) hariç Allah için kesilecek kadar güzel bir amel yoktur.”

Şerefli Müslümanlar, sevgili kardeşlerim!

Bugün övünç günümüzdür, iftiharımızdır. Bizden güler yüz, tatlı söz, iyi komşuluk, iyi evlâtlık, iyi ebeveynlik umanları sevindirmeliyiz.

Birbirimize sevgimizi ikrar ve ilân edelim; sözle beceremezsek hâl ile ifade edelim.

Bayramı tatlandıran şeker, baklava değildir; güler yüzdür, hayır duadır, gönül yapmaktır, bizi insan yapan temel özelliklerin yeniden hatırlanmasıdır. Birbirimizi ziyaret ederek evlerden evlere barış, huzur, sevinç, müjde ve kardeşlik duygularımızı taşıyalım.

Küsen dargınların eteğine gidelim, özür bekleyenlerden özür dileyelim; komşuluk, akrabalık, dostluk ve en güzeli Allah rızası uğruna gerekirse yüzümüzü toza bulayalım. Dünyanın en güzel ve en büyük bayramını, küçük nefsanî duyguların altında ezmeyelim.

Bu güzel sabahtan başlamak üzere selâmı aramızda yaygınlaştıralım; muhatabımızı tanımasak bile selâmda önce davranalım. Selâmın sıcaklığından ve bereketinden kendimizi esirgemeyelim.

Bugün geçmişlerimiz için, şehitlerimiz için hayır duada bulunalım; onlar için Cenab-ı Haktan mağfiret ve rahmet dileyelim; ölülerin de üzerimizde hakkı vardır.

Ve aziz Müslümanlar, bu güzel bayram sabahında, mümin ve şen gönüllerin ucunu biraz olsun kanatması gereken mühim bir gerçeği hatırlamadan olmaz. Ne yazık ki Müslüman toplumlar arasında bayram sevincini hissedemeyecek kadar yaralı, yorgun, yoksul, endişeli bir hâletle acı çeken topluluklar vardır. Bu sabah, onların acısını yüreğinin ucunda olsun hissetmemek olmaz. Onlar için, darda ve sıkıntıdaki bütün müminler için, eza ve sıkıntıdaki bütün insanlar için bütün samimiyetimizle Rabbimize yönelip dua edelim.

Kardeşlerim!

Mescit çıkışında birbirimizin bayramını tebrik etmeyi ihmal etmeyelim; bayramımız mescitlerden başlasın ve onun güzelliğini bütün yeryüzüne nakşedelim.

Evlerimizin canlı bayramları olan çocuklarımızı, yılda bir defa gerçekleşen bu ibadetin coşkusuyla tanıştıralım ve bayramın coşkusunu evlerimize taşıyalım. Özellikle varlık sebebimiz olan anne ve babalarımızı unutmayalım ve hayır dualarını almaya çalışalım.

Evinde ve yatağında ziyaretçi bekleyen insanlarımızı hatırlayalım; öksüz ve yetimlerin, kimsesiz ve ihtiyaç sahiplerinin yüzlerinin gülmesine ve ümitlerinin yeşermesine vesile olalım.

Bizimle bayram sevincine katılamayan; hapisane ve hastane köşelerinde, düşkünler yurdunda bulunan vatandaşlarımızı ziyaret edip gönüllerini alalım.

İnsanlığın ortak barışının korunmasında önemli sorumluluğu olan, ancak yıllardır kendi dinî bayramlarını dahi sevinç ve mutlulukla kutlamaya hasret kalan; gözyaşı, şiddet, savaş, ekonomik sıkıntı ve yoksulluğun gölgesinde bayram yapmaktan kurtulamayan din kardeşlerimizi unutmayalım ve onlar için dua edelim.

Bayramımız kutlu olsun. Cenab-ı Hak cümlemizi her iki dünyada yüzük ak olanlardan eylesin.

Kurbanlarımız Rabbimiz'e yakınlığa, O'nun bize şahdamarımızdan yakın olduğunu idrak etmemize vesile olsun...

Gurbeti kurbete

Firkati vuslata döndüren Allah'ım!

Bir yakınlık ver bize;

Bir sürur ver gönlümüze...

.....

Kurban bir yakınlıktır madem, Yakınlığını ver bize... ey yakınlığına muhtaç olduğumuz!...
Yoluna kurban olduğumuz...

Lebbeyk Allah'ım...Lebbeyk.. Kurbanımızı kabul, Dualarımızı makbul eyle ...

Vaazımızı **Alvar'lı Muhammet Lütfi Efe** hazretin bayramın nasıl bir bayram olması gerekliliğini ifade ettiği mısralarıyla sonlandırıyorum.

Can Bula Cananını

Bayram O Bayram Ola

Kul Bula Sultanını

Bayram O Bayram Ola

Lütfi Ya Lütfü Kerim

Erişe Rahmu-Rahim

Bermurad Ede Fehim

Bayram O Bayram Ola

Hüzn-ü Keder Def Ola

Dilde Hicap Ref Ola

Cümle Günah Af Ola

Bayram O Bayram Ola